

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนากีฬาในระดับสูงของประเทศต่าง ๆ ที่พัฒนาแล้ว มักจะมุ่งเน้นในการจัดและศึกษาด้านการพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานสำหรับเยาวชน ดังเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน และญี่ปุ่น เป็นต้น แต่ประเทศที่กำลังพัฒนานั้น มุ่งเน้นที่การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยมักจะให้ความสำคัญในการพัฒนากีฬาขั้นพื้นฐานน้อยกว่าประเทศดังกล่าว เช่น ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย โดยเฉพาะกรณีประเทศไทยนั้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศของประเทศไทยนั้นมีมาช้านาน แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เช่น ในการแข่งขันมหกรรมกีฬาโอลิมปิก ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมมากกว่า 40 ปีแล้ว แต่ยังไม่เคยได้รับเหรียญทองชนะเลิศเลยแม้เพียงครั้งเดียว และหากพิจารณาการศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ของประเทศไทย กับสมาชิกอาเซียน ในช่วง 20 ปีหลัง คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513-2533 พบว่า ประเทศไทยมีสถานภาพเป็นอันดับที่ 6-8 ของเอเชีย ซึ่งห่างไกลจากประเทศจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และเกาหลีเหนือ และเมื่อทำการพิจารณาถึงผลสรุปของการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ทั้งหมดที่จัดมาแล้ว 11 ครั้ง ปรากฏว่าประเทศญี่ปุ่นครองความเป็นเลิศทางกีฬาดังแต่ ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 8 และประเทศจีนครองความเป็นเลิศใน 3 ครั้งสุดท้าย ส่วนกลุ่มสมาชิกอาเซียนซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย โดยส่วนรวมแล้วยังมีความเป็นมาตรฐาน และสัมฤทธิ์ผลทางกีฬาน้อยมาก (สมบัติ กาญจนกิจ, 2533)

การพัฒนากีฬาของประเทศไทยในระดับนานาชาติได้มีมานานกว่า 40 ปี แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จสัมฤทธิ์ผลในภาพรวม ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลได้พยายามให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น ประเทศไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์จำนวน 4 ครั้ง ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเร่งรัดให้มีการพัฒนากีฬาอย่างเป็นระบบ โดยจัดตั้งโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษเน้นการกีฬาโดยเฉพาะ คือ โรงเรียนกีฬาเพื่อพัฒนาเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬาให้ถึงขีดสูงสุด ด้วยความหวังว่า จะสามารถผลิตเหรียญทองโอลิมปิก และเอเชียนเกมส์ให้แก่ประเทศไทยในอนาคต (กรมพลศึกษา, 2536)

ดังนั้น โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี จึงได้ตอบสนองนโยบายของรัฐบาลด้วยการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2534 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความถนัด และความสามารถพิเศษทางการกีฬาให้ได้รับพัฒนาถึงขีดสูงสุดไปพร้อม ๆ กับการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา และมัธยมศึกษาและเพื่อดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศ ซึ่งจะเป็นการเตรียม และผลิตนักกีฬาที่มีคุณภาพให้เป็นตัวแทนของชาติ เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกับนานาชาติ ปัจจุบันในปีการศึกษา 2538 โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี เปิดสอน 13 ชนิดกีฬา คือ แบดมินตัน มวยสากล เทนนิส เทเบิลเทนนิส ยิมนาสติกลีลา วอลเลย์บอล วา้ยน้ำ ฟุตบอล เซปักตะกร้อ ยิมนาสติกสากล กรีฑา ยูโด และกระโดดน้ำ มีจำนวนนักเรียนทั้งภาคประถมศึกษาและภาคมัธยมศึกษา คือ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมทั้งสิ้นประมาณ 300 คน เป็นชาย 186 คน เป็นหญิง 114 คน

เนื่องจากโรงเรียนกีฬาเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะพิเศษ คือ เป็นโรงเรียนประจำ นักเรียนทุกคนต้องเป็นนักกีฬา และได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลด้านค่าใช้จ่าย ค่าอาหาร เสื้อผ้า ที่พัก และอุปกรณ์การเรียน มีอาจารย์ผู้ฝึกสอนที่เชี่ยวชาญเฉพาะชนิดกีฬามารับผิดชอบในการสอนเป็นประจำทุกวัน ๆ ละ 5 ชั่วโมง (กรมพลศึกษา, 2536) ด้วยลักษณะดังกล่าวจึงมีสภาพการเรียนการสอนที่แตกต่างจากโรงเรียนอื่น คือ นักเรียนต้องฝึกกีฬาที่ตนถนัดพร้อมกับศึกษาวิชาสามัญควบคู่ไปด้วยในชีวิตประจำวันของตนเอง ดังนั้น นักเรียนแต่ละคนจึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านกีฬา เช่น สมรรถภาพทางกาย การฝึกฝนเทคนิคทักษะให้เกิดความเชี่ยวชาญสูงสุดจนสามารถเป็นตัวแทนของประเทศไทยไปเข้าร่วมแข่งขันกับนานาชาติและสามารถนำมาซึ่งชัยชนะในที่สุด แต่การแข่งขันกีฬาเพื่อความเป็นเลิศได้นั้น นอกจากนักเรียนโรงเรียนกีฬาจะต้องมีความพร้อมด้านสมรรถภาพและเทคนิคทักษะกีฬาแล้ว สิ่งสำคัญที่จะขาดเสียมิได้นั้นก็คือ แรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงจูงใจภายใน ความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่หวังจะได้รับความสำเร็จ แรงจูงใจภายในจึงมาจากภายในตัวบุคคล และเป็นแรงขับให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมโดยไม่หวังรางวัล หรือแรงเสริมภายนอก (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2536) เนื่องจากแรงจูงใจมีบทบาทที่สำคัญในการที่จะส่งเสริมให้นักกีฬามีความไฝฝืนที่จะประสบความสำเร็จสูง เพื่อจะพัฒนาทักษะในด้านกีฬาให้สูงขึ้น ดังนั้นนักเรียนโรงเรียนกีฬาจึงจำเป็นต้องมีแรงจูงใจ เพราะว่าการสร้างนักกีฬาที่มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยเวลา แรงจูงใจจึงมีความสำคัญต่อนักเรียนที่จะพัฒนาศักยภาพและความสามารถ

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้ฝึกสอนแต่ละชนิดกีฬา จำนวน 8 ท่าน ในโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี ทำให้ทราบถึงสภาพพฤติกรรม ปัญหาและอุปสรรคด้านกีฬาของนักเรียนดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมักมาทำการฝึกซ้อมไม่ตรงเวลาที่กำหนด
2. บางครั้งนักเรียนแสดงอาการไม่ตั้งใจและพยายามหลีกเลี่ยงการฝึกซ้อม โดยมีข้อต่อรอง ซึ่งแสดงถึงอาการเบื่อหน่ายและไม่มีความรับผิดชอบเท่าที่ควร
3. นักเรียนที่เข้าใหม่บางคนมีความกังวลคิดถึงพ่อแม่ คิดถึงบ้าน ทำให้มีอาการซึมเศร้า เหนื่อยหน่าย ไม่ค่อยตั้งใจฝึกซ้อมกีฬา
4. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความวิตกกังวลเรื่องการศึกษาต่อในอนาคต จึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนบางคนขอหยุดพักการฝึกซ้อมกีฬาเพื่อไปเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย และ
5. นักเรียนที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนกีฬาฯ เป็นเวลานาน ๆ โดยเฉพาะในรุ่นแรก ๆ เช่น ผู้ที่เข้ามาเรียนในปีการศึกษา 2534 หรือ 2535 มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้น ความเอาใจจริงเอาใจ ความมุ่งมั่นและความฮึกเหิมในการฝึกซ้อมน้อยกว่านักเรียนที่เข้ามาเรียนในรุ่นปัจจุบัน คือ ปีการศึกษา 2538 (ดั่งแบบสัมภาษณ์ในภาคผนวก ข.)

กล่าวโดยสรุป ปัญหาการในการฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนคือ นักเรียนส่วนมากที่เข้ามาอยู่ในโรงเรียนกีฬาเป็นเวลานาน มักจะมีการแสดงพฤติกรรมในลักษณะเฉื่อยชา มีความกระตือรือร้น มีความเพียรพยายามในการฝึกซ้อมน้อยลง เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพเริ่มแรกที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนกีฬาใหม่ ๆ คือ มีความตั้งใจ กระตือรือร้น เอาใจจริงเอาใจในการฝึกซ้อมสูง แต่สภาพปัจจุบันสำหรับนักเรียนที่อยู่มานานกลับมีพฤติกรรมที่แสดงถึงความตั้งใจในการฝึกซ้อมลดลงดังกล่าว จากรายงานการวิจัย ศรุติ ศรีจันทร์วงศ์ (2536) ศึกษาพบว่า ในสภาพการกีฬาไม่ว่าจะเป็นการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันกีฬา สิ่งหนึ่งที่ผู้ฝึกสอนกีฬาสามารถสังเกตพบ คือ การที่นักกีฬาแต่ละคนมีพฤติกรรมสู่สัมฤทธิ์ผล (Achievement Oriented Behavior) ในระดับที่แตกต่างกัน โดยนักกีฬาบางคนจะมีการแสดงพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลระดับสูง มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่น และใช้ความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬาอย่างมาก ในขณะที่นักกีฬาบางคนกลับมีพฤติกรรมในทิศทางตรงกันข้าม โดยมีลักษณะเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้นขาดความเพียรพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา หรือมีพฤติกรรมมุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลระดับต่ำและการที่นักกีฬามีระดับพฤติกรรมที่มุ่งสู่สัมฤทธิ์ผลที่แตกต่างกัน มีผลให้นักกีฬามีผลสัมฤทธิ์ทางการกีฬาที่แตกต่างกันด้วย

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1969) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจ 3 ประเภท คือ 1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งก็คือ ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีโดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ 2. แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ ซึ่งหมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่ยอมรับจากคนอื่น 3. แรงจูงใจใฝ่อำนาจ ซึ่งหมายถึง ความปรารถนาที่จะได้มาซึ่งอิทธิพลที่เหนือจากคนอื่น ๆ แต่เน้นที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากที่สุดในบรรดาแรงจูงใจต่าง ๆ ซึ่งแมคเคลแลนด์ได้ทำการศึกษาค้นคว้า และพบว่า ประเทศที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว เพราะว่าคนในประเทศนั้นมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และได้สรุปลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงว่าเป็นผู้ที่มีความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดให้ลุล่วงไปได้ด้วยความมานะอดทนเพื่อเอาชนะความล้มเหลว มีความพยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง มีการตั้งเป้าหมายและแบบแผนที่แน่นอนในการทำงาน มีการตั้งระดับความคาดหวังต่อความสำเร็จของงานไว้ค่อนข้างสูงพร้อมกับพยายามเพิ่มความสามรถของตนในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ให้สูงขึ้นเท่าที่จะสามารถทำได้เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานอันดีเลิศโดยไม่ย่อท้อต่อความล้มเหลว

แอทคินสัน (Atkinson, 1964) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่า การกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเอง หรือบุคคลอื่นโดยเทียบเคียงกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นสิ่งที่พอใจเมื่อจะกระทำจนสำเร็จหรือไม่ น่าพอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

เช่นเดียวกัน เฮอร์แมน (Hermans, 1970) ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอาศัยหลักการและแนวคิด 10 ประการ ดังนี้

1. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยานสูง
2. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความหวังอย่างมากกว่าตนจะประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าผลของการกระทำของเขานั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส
3. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น
4. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะอดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือมีผู้อื่นเข้ามารบกวน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ
6. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะรู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่งและสิ่งต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก

8. ในการเลือกเพื่อนร่วมงาน ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักจะเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก

9. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่คนอื่นโดยพยายามทำงานของตนให้ดี

10. ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ให้ดีอยู่เสมอ และจากการศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นทฤษฎีปัญญานิยมที่แพร่หลายในปัจจุบันนี้ ของไวเนอร์ (Weiner, 1986) ระบุสาเหตุพฤติกรรมเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ออกเป็น 4 ประเภท คือ ความสามารถ ความพยายาม ความยากของงาน โชค

จากแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสมควรนำทฤษฎีเหล่านี้มาเป็นรูปแบบทฤษฎีในการศึกษาวิจัยถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีในครั้งนี ซึ่งเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นส่วนที่สำคัญที่ต้องได้รับการสนใจนำไปพัฒนาให้เกิดในตัวนักเรียนโรงเรียนกีฬา เป็นอย่างยิ่ง

จากสภาพและปัญหาที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญต่อการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลและความสำเร็จในการพัฒนากีฬาของเด็กเยาวชน และนักกีฬาของชาติ และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในพฤติกรรมของนักเรียนโรงเรียนกีฬาที่จะเป็นตัวแทนนักกีฬาทีมชาติไทยที่มีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนความสามารถของนักเรียนโรงเรียนกีฬาทุกคนเพื่อมุ่งมั่นที่จะนำชื่อเสียงและเกียรติยศมาสู่ประเทศชาติให้สำเร็จได้ และจากการที่โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้เปิดดำเนินการมาเป็นระยะเวลานาน 5 ปีแล้ว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาเปรียบเทียบถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ช่วงที่เข้ามา 5 ปี 3 ปี กับนักเรียนปัจจุบันต่างกันหรือไม่ อย่างไร และเปรียบเทียบเพศ ประเภทกีฬา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงการระบุสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาระหว่างนักเรียนโรงเรียนกีฬา 3 กลุ่ม ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ระหว่างประเภทกีฬา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

1. นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่
 - 1.1 กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่เข้าเรียนเป็นระยะเวลา 5 ปี
 - 1.2 กลุ่มที่ 2 นักเรียนที่เข้าเรียนเป็นระยะเวลา 3 ปี
 - 1.3 กลุ่มที่ 3 นักเรียนที่เข้าเรียนเป็นระยะเวลา 1 ปี
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
3. นักกีฬาประเภทบุคคลและนักกีฬาประเภททีม ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่

1. การระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ
 - 1.1 ความสามารถ
 - 1.2 ความพยายาม
 - 1.3 ความยากของงาน
 - 1.4 โชค
2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะ 6 ประการ คือ
 - 2.1 ความทะเยอทะยาน
 - 2.2 ความกระตือรือร้น
 - 2.3 ความกล้าเสี่ยง
 - 2.4 ความรับผิดชอบต่อตนเอง
 - 2.5 การวางแผนงาน
 - 2.6. ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนโรงเรียนกีฬากลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาแตกต่างกัน
2. นักเรียนโรงเรียนกีฬาทั้งชายและหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาแตกต่างกัน
3. นักกีฬาประเภทบุคคลและประเภททีม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 172 คน ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
 - 2.1 กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มนักเรียนที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2534 ปัจจุบันได้เข้าเรียนมาแล้ว เป็นเวลา 5 ปี มีนักเรียนทั้งหมด 60 คน เป็นชาย 39 คน หญิง 21 คน
 - 2.2 กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มนักเรียนที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2536 ปัจจุบันได้เข้าเรียนมาแล้ว เป็นเวลา 3 ปี มีนักเรียนทั้งหมด 44 คน เป็นชาย 33 คน หญิง 11 คน
 - 2.3 กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มนักเรียนที่เข้าเรียนในปีการศึกษา 2538 ปัจจุบันได้เข้าเรียนมาแล้ว เป็นเวลา 1 ปี มีนักเรียนทั้งหมด 68 คน เป็นชาย 50 คน หญิง 18 คน
 - 2.4 แบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นเพศชายและหญิง ได้นักเรียนชายจำนวน 122 คน นักเรียนหญิง จำนวน 50 คน
 - 2.5 แบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักกีฬาประเภทบุคคลและนักกีฬาประเภททีม โดยพิจารณาตามชนิดกีฬาทั้ง 13 ชนิด ดังนี้
 - 2.5.1 นักกีฬาประเภทบุคคล เป็นนักเรียนที่ฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา 10 ชนิด คือ กรีฑา ว่ายน้ำ ยิมนาสติกสากล ยิมนาสติกลีลา เทนนิส แบดมินตัน มวยสากล เทเบิลเทนนิส ยูโด และกระโดดน้ำ มีจำนวน 110 คน

2.5.2 นักกีฬาประเภททีม เป็นนักเรียนที่ฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา 3 ชนิด คือ ฟุตบอล วอลเลย์บอล และเซปักตะกร้อ มีจำนวน 62 คน

2.6 แบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

2.6.1 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผล การเรียนทุกวิชาตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป มีจำนวน 86 คน

2.6.2 นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผล การเรียนทุกวิชาตั้งแต่ 2.50 ลงมา มีจำนวน 86 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบวัดเพื่อการประเมินค่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรง จูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้รับการรับรองจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านจิตวิทยา และพลศึกษา ดังนั้น จึงใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาได้

2. การวิจัยนี้ถือเอาคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาที่เกิดจากการประเมินตนเองเป็นดัชนีบ่งบอกระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ การระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา หมายถึง สาเหตุหลักหรือ เหตุผลที่บุคคลอธิบายเกี่ยวกับสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผลที่เกิดขึ้นในด้านกีฬา ในที่ นี้หมายถึงคะแนนที่นักเรียนโรงเรียนกีฬาได้รับจากการตอบแบบสอบถาม เพื่อการประเมินค่าการ ระบุนสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาตามการรับรู้ของตนเอง ในด้าน

(1) ความสามารถ หมายถึง ปัจจัยภายในที่เกิดขึ้นในตัวนักกีฬา ซึ่งรับรู้ว่าจะตนเองมี ความสามารถ เป็นความเชื่อว่าตนมีความสามารถ หรือถูกประเมินจากผู้อื่นว่ามีความสามารถ

(2) ความพยายาม หมายถึง ปัจจัยภายในที่เกิดขึ้นในตัวนักกีฬา ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ นักกีฬาทุกคนต้องมี

(3) ความยากของงาน หมายถึง ปัจจัยภายนอกทุกชนิดที่มีความคงที่ ซึ่งงานในที่นี้คือ การแข่งขันกีฬา

(4) โชค หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ไม่คงที่ เช่น เรื่องของการบังเอิญ การตัดสินใจเข้าข้างของกรรมการ หรือสภาพดินฟ้าอากาศ เป็นต้น

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุทำให้บุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะเพียรพยายามไปสู่เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา ปริมาณของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาวัดได้จากคะแนนที่นักเรียนโรงเรียนกีฬาได้รับจากการตอบแบบสอบถามเพื่อการประเมินค่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามการรับรู้ของตนเอง ในด้าน

(1) ความทะเยอทะยาน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักเรียนในด้านกีฬาที่มีความต้องการจะให้ตนประสบความสำเร็จ โดยการตั้งความคาดหวังไว้สูงแม้ว่าการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส มีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการให้ได้เพื่อให้ตนไปสู่ฐานะที่สูงขึ้นดีเด่นเหนือคนอื่น ให้คนอื่นรู้จักด้วยผลงาน เลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือฝึกความชำนาญและต้อง การชัยชนะเมื่อมีการแข่งขัน

(2) ความกระตือรือร้น หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักเรียนในด้านกีฬาที่เต็มใจเอาใจใส่และตั้งใจจริงในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา มีความพยายามไม่ทอดทิ้งที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ อดทนฝึกทักษะที่ยากได้เป็นเวลานาน จะคำนึงถึงเวลาที่ผ่านไปอย่างรวดเร็วและคิดว่างานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยความตั้งใจจริงไม่ใช่โอกาสอำนวยให้

(3) ความกล้าเสี่ยง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักเรียนในด้านกีฬาที่มีการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวที่จะกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้ โดยเลือกการฝึกทักษะที่ยากเหมาะกับความสามารถของตนเอง กล้าที่จะปฏิบัติให้สำเร็จมากกว่ากลัวความล้มเหลว และไม่หวั่นเกรงต่ออุปสรรคใด ๆ

(4) ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักเรียนในด้านกีฬาที่มีความรับผิดชอบในพฤติกรรมของตน มีความต้องการข้อมูลย้อนกลับของงานที่ทำ พยายามฝึกทักษะของตนให้ดีและรักษาคุณภาพของงานเพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่คนอื่น เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะ หรือมีผู้อื่นเข้ามารบกวนก็จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

(5) การวางแผนงาน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของบุคคลในด้านกีฬาที่มีระบบการทำงาน รู้จักการตั้งเป้าหมายและวางแผนที่เหมาะสม มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว เล็งเห็นการณ์ไกล และมีความคาดหวังในผลสำเร็จของงาน

(6) ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน หมายถึง ลักษณะที่นักเรียนรู้จักตนเองในด้านกีฬา เป็นตัวของตัวเอง ไม่ชอบทำงานตามคำสั่งผู้อื่น สามารถกำหนดข้อสนับสนุนทางความคิด และ กำหนดข้อสนับสนุนของกลุ่ม โดยการใช้ประสบการณ์ในการเข้าร่วมกลุ่มและร่วมอภิปรายในกลุ่ม ย่อย เพื่อให้เกิดการยอมรับและเกิดกำลังใจในผลงาน เมื่อประสบความสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุ ภายในว่ามาจากความสามารถและความพยายามของตนเอง และเมื่อทำกิจกรรมใด ๆ ก็มุ่งหวังให้ บรรลุมาตรฐานของตนโดยไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัล หรือชื่อเสียง

นักเรียนโรงเรียนกีฬา หมายถึง นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีในระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2538

นักกีฬาประเภททีม หมายถึง นักเรียนโรงเรียนกีฬาที่มีความสามารถในทักษะทาง กีฬาที่เล่นเป็นชุด การเล่นต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานกันของผู้เล่นทุกคนในชุด ได้แก่ นักกีฬาฟุตบอล นักกีฬาฮอลเลย์บอล และนักกีฬาเซปักตะกร้อ

นักกีฬาประเภทบุคคล หมายถึง นักเรียนโรงเรียนกีฬาที่มีความสามารถในทักษะทาง กีฬา ที่เล่นเป็นรายบุคคล ได้แก่ นักกรีฑา นักกีฬายิมนาสติกสากล นักกีฬายิมนาสติกลีลา นัก กีฬาวាយน้ำ นักกีฬาเทนนิส นักกีฬาแบดมินตัน นักกีฬามวยสากล นักกีฬาเทเบิลเทนนิส นักกีฬา ยูโด และนักกีฬากระโดดน้ำ

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการ เรียนทุกวิชาตั้งแต่ 2.51 ขึ้นไป มีจำนวน 86 คน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยผลการ เรียนทุกวิชาตั้งแต่ 2.50 ลงมา มีจำนวน 86 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิจัย

1. ในเรื่องเกี่ยวกับสภาพแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีของ แมคเคลแลนด (McClelland) และเฮอร์แมนส์ (Hermans) มาเป็นกรอบในการทำวิจัยครั้งนี้ โดย

1.1 แมคเคลแลนด (McClelland, 1965) กล่าวว่าไว้ว่า ผู้ที่มีสภาพแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงปานกลาง มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว มีความ พยายามอย่างไม่ทอดยงที่จะทำงานจนถึงจุดหมายปลายทาง ต้องการข้อมูลย้อนกลับของผลงาน ที่ทำ เมื่อประสบความสำเร็จมักจะอ้างสาเหตุภายใน เช่น ความสามารถและความพยายาม เป็นผู้

ที่มีความบากบั่นจะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าจะทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว เลือกทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเองซึ่งไม่ยากหรือง่ายเกินไป เป็นผู้มีความคิดว่า งานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยความตั้งใจจริง ไม่ใช่โอกาสอำนวยให้ เมื่อทำกิจกรรมใด ๆ นั้น มุ่งหวัง ให้บรรลุมาตรฐานของตน ไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัลหรือชื่อเสียง

1.2 เฮอร์แมนส์ (Hermans, 1970) กล่าวว่า ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีระดับ ความทะเยอทะยานสูง มีความหวังว่าตนจะประสบผลสำเร็จแม้ว่าผลการกระทำจะขึ้นอยู่กับ โอกาส เป็นผู้มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป มีความอดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน ๆ เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะก็จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ จะเป็นผู้ที่รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่ หยุดนิ่ง จะคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก เมื่อเลือกเพื่อนร่วมงานก็จะเลือกเพื่อนที่มีความ สามารถเป็นอันดับแรก จะเป็นผู้ที่พยายามทำงานของตนให้ดีเพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น และจะเป็น ผู้ที่พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ให้ดีอยู่เสมอ

จากแนวคิดทฤษฎีของแมคเคลแลนด์และเฮอร์แมนส์นี้ ผู้วิจัยได้นำมาผสมผสานกัน โดยจัดเข้าเป็นคุณลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาสูง 6 ประการ คือ

- 1.2.1 ความทะเยอทะยาน
- 1.2.2 ความกระตือรือร้น
- 1.2.3. ความกล้าเสี่ยง
- 1.2.4 ความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 1.2.5 การวางแผนงาน
- 1.2.6 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

2. เกี่ยวกับการระบุสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬานั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของไวน์เนอร์ (Weiner, 1986) มาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยไวน์เนอร์ ได้กล่าวเกี่ยวกับ สาเหตุของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่เป็นทฤษฎีการระบุสาเหตุ (Attribution Theory) ซึ่งพอสรุป แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ความสามารถ (Ability) คือ ปัจจัยภายในที่เกิดขึ้นในตัวนักกีฬา ซึ่งรับรู้ว่าคุณ เองมีความสามารถ เป็นความเชื่อว่าตนมีความสามารถ หรือถูกประเมินจากผู้อื่นว่ามีความ สามารถ

2.2 ความพยายาม (Effort) คือ ปัจจัยภายในที่เกิดขึ้นในตัวนักกีฬา ซึ่งจำเป็นอย่าง ยิ่งที่นักกีฬาทุกคนต้องมี

2.3 ความยากของงาน (Task Difficulty) คือ ปัจจัยภายนอกทุกชนิดที่มีความคงที่ ซึ่งงานในที่นี้คือ การแข่งขันกีฬา

2.4 โชค (Luck) คือ ปัจจัยภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ เช่น เรื่องของการบังเอิญ การตัดสินใจเข้าข้างของกรรมการ หรือสภาพดินฟ้าอากาศ เป็นต้น

ดังนั้น จากแนวคิดทฤษฎีทั้งสามที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิด เพื่อที่จะศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ในครั้งนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อทราบถึงการระบุสาเหตุที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงด้านแผนการฝึกกีฬาและปรับแก้ไขระบบอื่น ๆ ที่เป็นจุดบกพร่องซึ่งสร้างความกดดันและความเบื่อหน่ายอันอาจทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียนกีฬาดกตอยลง
4. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงในเรื่องของการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้นักเรียนในโรงเรียนกีฬาของกรมพลศึกษา และสถานศึกษาอื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย